

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **2** CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

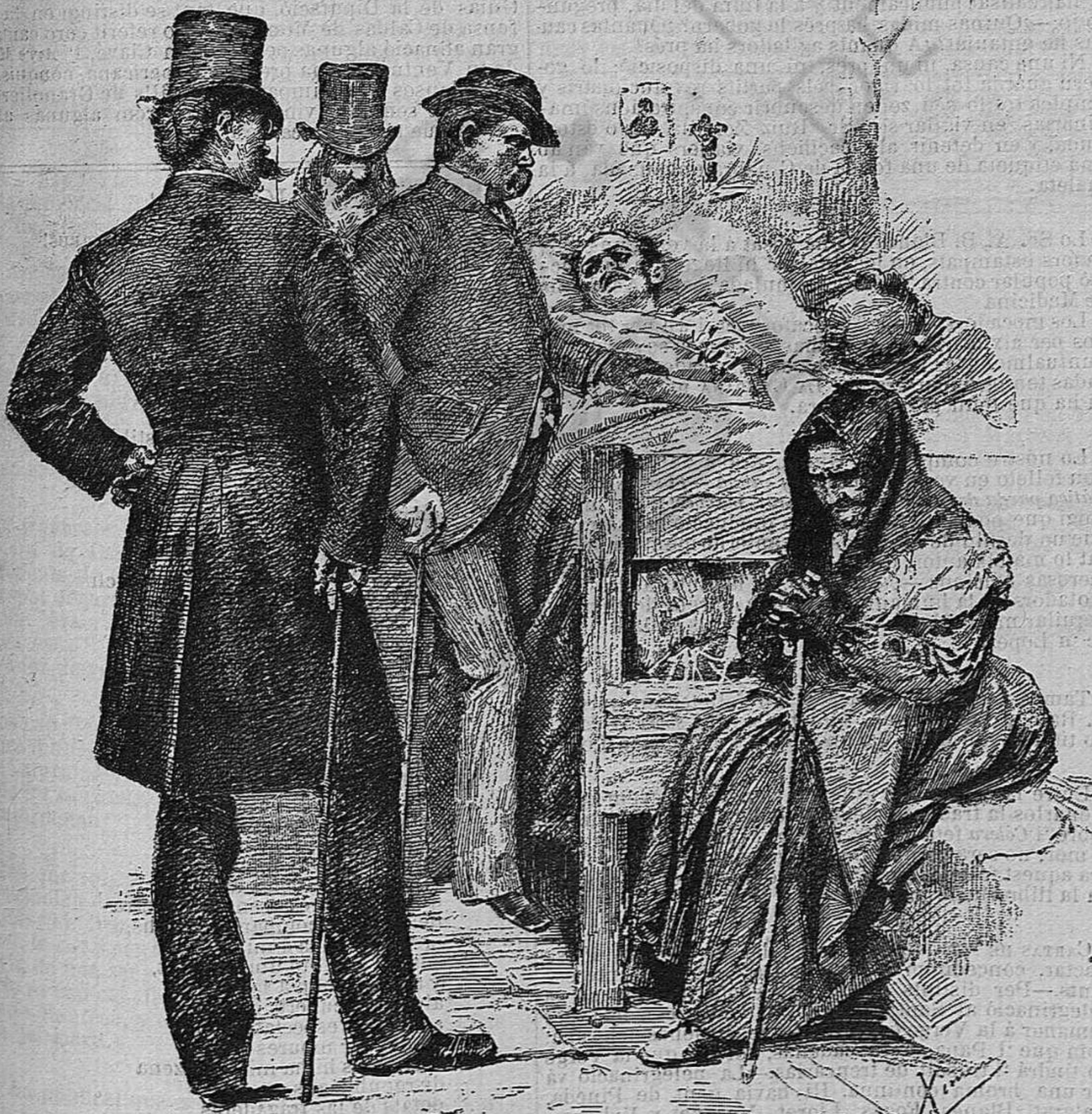
ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibrería Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Cuba y Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

CÓLERA EN ITALIA.

UN REY COM CAL.

Lo rey Humbert de Italia, visitant als colérics.

(Grabat extret de L' illustrazione italiana.)

A que 'ls monárquichs casi no se'n ocupan, forsos serà que 'n parlem los republicans, pagant tribut a la veritat y a la justícia.

Lo cólera—no 'l de real órdre com aquí—sinó 'l verdader cólera morbo asiàtic, vè cebantse de una manera cruel en la magnànima nació italiana.

Apenas vè apareixe l' assot en lo Piemont, lo rey Humbert, desohint los consells de la Cort, vè trasladarse personalment, en companyia del primer ministre Depretis, als pobles infestats.

Un dels que visità primer fou lo de Busca, en la provincia de Cuneo, poblet rural més petit y menós important que Novelda: allí seguí totas las casas y cabanyas hont hi havia atacats, visità 'l hospital, illit per illit, malalt per malalt, prodigant paraulas de consel y animant a la població, sense pendre precaucions ni desinfectarse. En altres poblets s' enfilava a las pallissas ab escalas de mà, y no menjava sinó en la fonda ó en l' hostal, com si fos un fill del poble: Per totas parts deixá quantiosas sumas.

Més tart lo cólera féu irrupció en la populosa ciutat de Nàpols, causant desde 'l primer moment espantosos estragos. Tot era en aquella ciutat pánich, desordre y confusió. Familias enteras morian: faltavan locals pels atacats, carros per trasportar als difunts, metjes per assistir als malalts. Lo fanatisme de aquella pobre gent se desbordava. Los estragos del cólera se barrejavan ab los que produhia la por, elevada a l' altura de una verdadera bojeria.

Y 'l rey Humbert decidí trasladarse a aquella infortunada ciutat en lo més fort de la epidemia: En vè 'ls seus consellers l' hi deyan que 'l seu puesto no era 'l lloch del contagi y qu' ell se devia a tot lo pais.

—Féu molt bè en aconsellar que no hi vaja, responia; pero ja comprenéu que dech anarhi.

Y se 'n hi anà en companyia de son germá Amadeo, ex-rey d' Espanya y dels ministres Depretis y Mancini. Al arribar a la ciutat infectada, seguiren son carruatje altres mil, a través dels carrers ocupats per més de 50.000 mil personas entusiasmadas. Per tot arréu resonavan crits de Viva 'l segon pare de la patria.

—No 'us exposéu, li cridavan de per tot, y ell y 'l seu germá somreyan.

Apesar de que 'l dia anterior havia ocorregut un cas en lo Palacio real, s' hospedá en aquell edifici. Desde 'l primer moment y seguit de una multitud inmensa, recorregué y visità detingudament tots los hospitals: féu lo mateix en las casas dels barris més infestats, y per tot arréu sembrá 'l consel y l' esperansa, reanimant als abatuts y avergonyint ab son intrépit valor als desesperansats.

Doná 100.000 pessetas de son peculi particular per socorre als pobres: los ministres prengueren acertadíssimas disposicions, establint nous hospitals en varios quartels y acampant a un gran número de vehins en los alrededores de la ciutat: organisaren la asistencia facultativa y 'l servey de inhumacions, que fins llavors s' havia practicat de una manera molt desordenada, y als pochos dias la epidemia, desvanescuda la descon-

y omplan d' incens y d' elogis lo que avants han deprimit.

Hi ha també uns quants personatjes, molt coneguts del país, que més semblan logogrifos que homes naturals y vius, y dels quals pot bèn bè dirse que si es molt gran lo seu pit, y sa eloquència admirable y son ingeni incissiu, més gran encara es la barra que han dat probas de tenir.

Ademès, hi ha una bandera tota plena de surgits, y ab tres ó quatre pedassos de varios colors distints; un gran paquet de programas mal pensats y mal escrits, plagats de gargots y esmenas que 'ls fan ser molt més bonichs; un sarrí farsit de cartes d' un istil cómic-festiu, fetxadas allà á Escañuela á Lourizán ó á Biarritz; y, sobre tot, un gran mico més alt y més ferm que un pi, que un elevat personatge va donà un dia al partit, per probar l' inmens afecte, l' entusiasme varonil que aquesta *esquerria dinástica* ha despertat en son pit.

Nota.—S' adverteix al públich qu' es precis fè 'l cap bèn viu, y que no convè adormirse si acás volen provehir. La liquidació anunciada dels efectes repetits, no es possible prolongarla més que un dia ó dia y mitj, pues lo que del partit queda està ja tant.... consentit, que á no despatjarho prompte aviat no podrà servir.

C. GUMÀ.

Logroño han rebut á n' en Sagasta com si fós un príncep. Hauria donat qualsevol cosa per veure la ganyota que faria en Cánovas al enterarse de aquesta notícia. Mare mèva: devia tornar-se més lleig que una contribució de n' Camacho.

Ja s' han fet las eleccions de diputats provincials. En la provincia de Barcelona no hi ha anat una ànima y de las urnas figuran haver sortit mils y mils de paletes.

Y are no ho estranyin. Qu' es lo que no falsificarán los conservadors després de haver tingut l' atreviment de falsificar un cólera?

Martos per un costat; en Serrano per un altre; en Moret per un altre... Volen dir qu' encare existeix l' esquerra?

No, senyors: l' esquerra ha deixat de ser... Are com are no existeix ja més que l' *esquerda*.

Los francesos han establert un lassaret junt á la frontera de Catalunya pels passatgers y mercaderies procedents de Espanya.

No pot negarse que 'ls francesos obran ab gran prudencia. No seria poca desgracia per ells que se 'ls fiqués á casa 'l cólera espanyol; es á dir, lo cólera conservador de real ordre.

Los capellans y 'ls frares de Manresa están á matar, segons diuhen, porque 'ls últims han abaixat las missas. Naturalment, dirán los capellans: com que pels frares tot es patria, ells no han de mantenir ni nebots ni majordonas.

Aixó que vaig á dirlos no es mèu: ho traduheixo de un periódich de Madrid:

«Sabrian dirme qui es aquell caballer que va ab un puro á la boca per la Rambla de Barcelona, en companyia de una senyora molt hermosa?»

«No es cap caballer: es lo pare guardià dels Caputxins de Manresa, y ella es una dona casada y abandonada del marit.»

S' ha publicat una real ordre disposant que 's tributin honors militars als ministres y que se 'ls toqui la marxa real en las poblacions ahont no hi siga 'l rey.

Aixó vol dir que cada ministre tè un rey al cos. En cambi nosaltres hi tenim un president de la Republica.

Los amichs de n' Moret s' han separat del Círcul de l' esquerra y are sembla que dirigeixen lo rumbo cap á n' en Sagasta.

Ja veuran are com en Moret tractará de usurpar la jefatura del capítol dels constitucionals. Perque ell dirá:

Aunque de la izquierda vengo
Sagasta, os desbancaré,
que si vos teneis tupé
es mayor el que yo tengo.

Un concell de amich. Si 'ls seus negocis ó 'l seu gust los porta algun dia á Ginebra, vajan ab cuidado: no permetin que ni á la fonda, ni al carril los enganxin cap etiqueta al bagul, á la maleta ó al mundo.

Per dur una etiqueta de Ginebra á la maleta, fa pochos dias que al passar la frontera van agafar al nostre amich y correligionari Sr. Lletjet, van durlo á la presó de Figueras, van tenirlo 24 horas incommunitat y no van deixar-lo anar sino després de haver prestat una fiança de 10.000 pessetas.

Res: l' autoritat va encasquetarse l' idea de que 'l Sr. Lletjet s' havia rossat ab en Ruiz Zorrilla y duya á Espanya 'l microbi de la revolució.

Microbi terrible que en un moment deixa aixuta la menjadora.

Dilluns gran alarma á Barcelona.—Ja 'l tenim aquí deyan los més poruchs.—Are si que no 'ns en escapém! exclamavan los que no pensan més que ab los microbis. Y vinga pendre midas y precaucions: total, perque? Per res. Perque havia mort un home en lo carrer de Sant Telm de la Barceloneta.

Segons diuhen alguns, aquell infelis va morir de un fart de llenya. Vejin vostés si tenia rahò la Junta de Sanitat al prohibir que 's venessin *bolets* en los mercats de Barcelona.

Diálech que publica un periódich, donantlo com històrich.

- Per quin districte vol sortir?
- Per cap.
- Donchs li enviarem l' acta á casa.
- L' esqueixaré.

L' ofertor era 'l famós Sedó fabricant d' actas electorals y de teixits de cotó. Lo seu interlocutor, un conservador molt conegut á Barcelona, home de carrera que está empimpat de que 'ls aventurers polítichs sigan avuy los *fac-totums* de la política conservadora.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Es-car-dot.*
2. ANAGRAMA.—*Parti, Tripa, Parit.*
3. LOGOGRIFO NUMÉRIC.—*Benicarló.*
4. TRENCA-CAPS.—*De la terra al sol.*
5. GEROGLIFICH.—*Qui va á sobre no vá á sota.*

Han enviat totes las solucions los ciutadans Pau Xirrach y J. M. C.; n' ha endavinadas 4 Martinet de Sant Martí; 3 J. Escoda de Malgrat y 1 no més Ali-ved-pak.

XARADA.

Tres-quart es un nom de dona;
una lletra ma tercera;
afirmació ma segona
y fruita tres tras primera.
Un-dos-ters es un estat
del Assia; pero molt bó;
y si 'l tot vols veure aviat
vés, segueix algún balcó.

FREIXETA PETIT.

MUDANSA.

Un hom que de Tot es fill,
que li tot un trós de tot
quan tot, ¡lo gran tabalot!
ho fa posantse en perill.

PAM Y PIPA.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: una consonant.—Segona: sub-múltiple de la cana.—Tercera: lo que hi ha en l' Audiencia.—Quarta: morada de nobles.—Quinta: nom de dona.—Sexta: idem.—Séptima: per treure aygua.—Octava: forma poética.—Novena una vocal.

PEPET SIMPÁTICH.

SINONIMIA.

—¿Ahont tot, tú, perdulari?
—A buscá un tot al armari.

EUDALT SALA.

GEROGLIFICH.

XX

I III

2

II

MANEL BADDACÓ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans A. English of Masnou, F. Huete, Pepet Coixet de Caldas, Quivís-Quovís, J. Montserrat, Reventa Ruchs, J. Reig y V., Un Valencia de Valencia, Gos d' aygua, Petitet, Microbi, A Rossell, M. S. y B., Agustinet y Tres-morts vius de Reus: *No pot insertarse lo que 'ns envian, perque no fá per casa.*

Ciudadans Isabel R. de Reus, J. M. F. de Petits, Figorio de M., Roch de Rech, Manuel Baddaró, E. Maristany de Masnou, J. S. y P., Titi de Reus, Joanet Marqueta de Reus, Ego sum de Reus, Un Aguilanench, Un desganat, Estripa-ventres, Mitja mona, T. E. y Llo-ranset de Reus, Pepet de Arenys de Munt, Quim de la Quima, Dimoni blau, Nas de punta inglesa, Tres morts vius de Reus, Tot hi va bola, Vidal de R. Targuera, Dos Manchegos, Pam y Pipa, Un de molta contumelia, J. Prats y N., Erasme B. y G., Noy del quart pis, Apotecari de Reus, G. Nas gros de Reus, Martí Roca y R., Arreca naps, Erasme B. y G., Pistolas de Reus, R. Rumia, A. M. M., Milanes de Masnou, Ballador de la Catalana y Martinet de Sant Martí; *Dels treballs que 'ns envian per la secció de endavinallas y trenca caps n' aprofitarem alguna cosa.*

Ciudadans Deuhet del Masnou, Faire trop, Ramon Romanisquis y Freixeta Petit: *Aprofitaré n' tot lo que 'ns envian per la secció de endavinallas y trenca caps.*

Ciudadá Ll. Milla: Publicarem las xaradas qu' estan molt bé; en quan á la prosa y 'ls versos resultan fluixos y faltats d' espontaneitat.—Alt y Prim: Los versos estan bé.—Q. Roig: Igualment los, de vosté; pero l' assumpto per ser tant intim no ha de interessar al lector.—Angel Lira: L' article que 'ns envia té rasgos bonichs: en conjunt hauria de ser més curt y més precis.—Mister Johnson: Aceptem y l' hi agraheim los dos articlets.—J. Baulcells Prat: Idem la poesia.—María Bocanegra: 'Ns recordarem de vosté, recordis vosté de nosaltres.—J. Forgeron et Cherchai: La poesia está ben versificada; pero té escassa novedat.—Gori: La de vosté no 'ns serveix.—Mister White: Y la de vosté resulta massa ordinaria.—Arnau: L' article té condicions y mirarem de aprofitarlo.—Ferrandez Vellés: Ab molt gust tractariam de Cuba si no hi hagués aquí á la península assumptos sobrats que absorbeixen la nostra atenció.—E. R. Torregrosa: ¿Sab que casi bé no entenem lo que vol dir?—Telegrafista: L' article per ser tant serio no es del género deis nostres periódichs.—L. L.: Aceptem la proposició que 'ns fa: enviih quentos: la majoria dels qu' hem rebut están molt bé.—Negre: Insertarem un epigrama.—F. V.: La noticia es compromesa y 's necessita una firma que la garanteixi.—L. B. Sans: La noticia que 'ns dona resulta ja transo-xada á l' hora en que revisem las cartas.—Pedro Garreta, Reus: Suposat que creu saber qui 's buria de vosté, demani compte á n'ells, y no á nosaltres.—G. J. Vinga la noticia ab firma autorizada.—A. R. Barbera: Bel fet que menciona val més donarne compte á la Junta provincial de Sanitat que als lectors de la *Campana*.—M. A. Tarragona: ¿Perque no envian la firma junt ab la noticia? ¿Y perque no diuhen qu' en responen en tots terrenos?—S. E. Ja parlem de Llívia encare qu' en altres termes: la cansó resulta massa forta per publicar-se.—Ciudadans Cesar, Figueras; F. J. P. Granollers; R. B. Llagostera; A. S. Montbrío; L. C. Bruch; A. R. Terrasol; J. N. y P. Vimbodí; J. P. Montreal; Un Setjeta; B. R. Vidreras; A. S. Blandes; y R. V. Blmes: Gracias per las noticias y quedan servits.

Ciudadans F. G. Vilaver; Aquileta, Tortosa; T. V. Mollet; P. M. Barcelona; J. B. Torelló y G. J. Camprodon: La senmana entrant ne parlarem,

CURACION SEGURA DEL CÓLERA

en su primer periodo, por el sencillísimo tratamiento del DR CARLOS TUNISI

Médico coronel del Ejército Italiano que ha asistido á cuatro epidemias de esta enfermedad. Opúsculo escrito en italiano, traducido al español de la 3.ª edición por M. E. LICIAGA profesor en medicina y cirugía.

Se halla de venta á 4 rs. en la Librería de Lopez, Rambla del Centro, 20.

A los corresponsales de LA CAMPANA y librerías se les otorga el descuento de costumbre.

Los particulares que deseen adquirirlo, enviando 4 rs. en sellos á Lopez editor, Rambla del Centro, 20, se le enviará franqueado á vuelta de correo.

CLÀ Y CATALÀ.

LLISSONS DE GRAMÀTICA PARDA

DEDICADAS Á LA JUVENTUT INEXPERTA,

PER

C. GUMA.

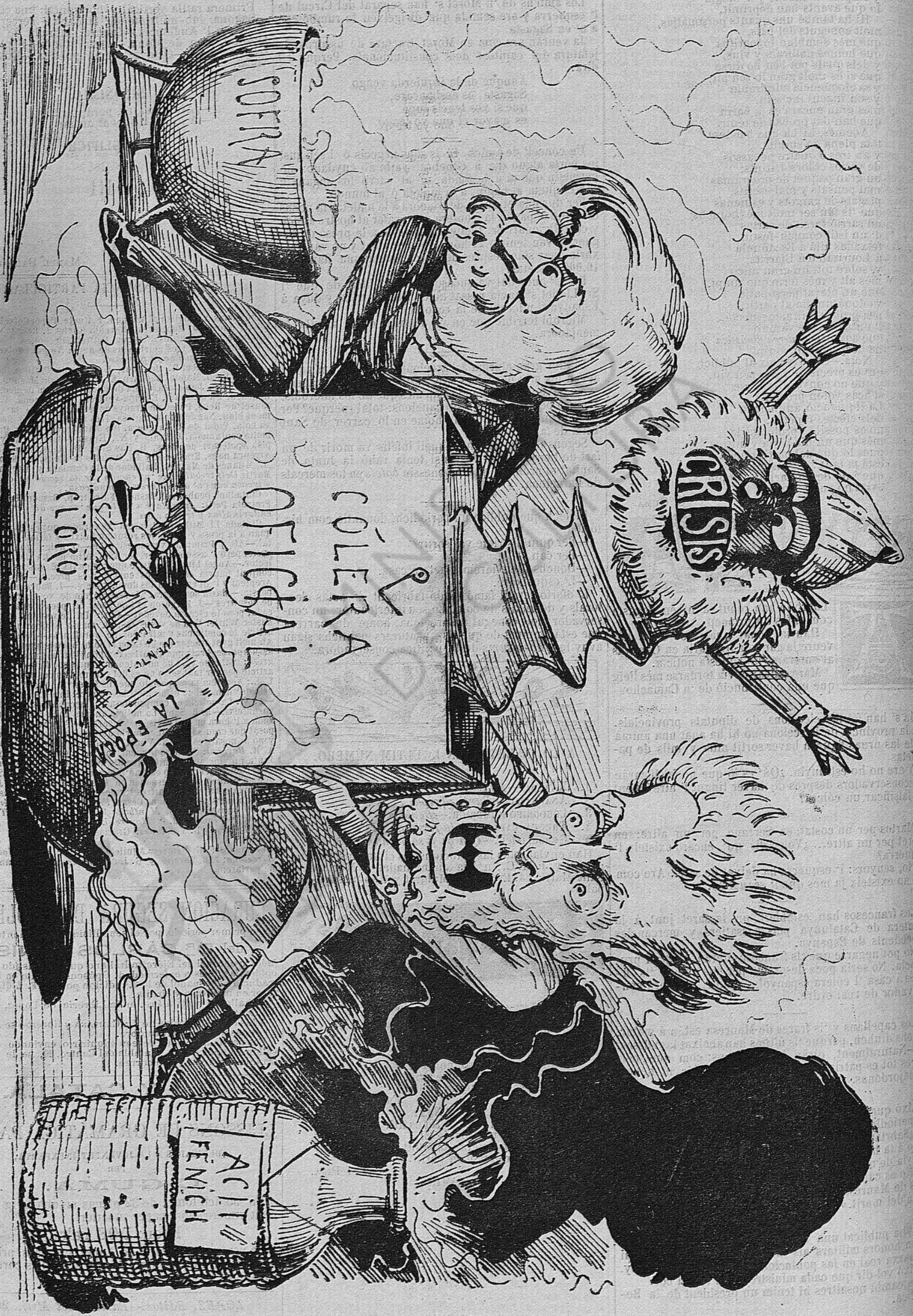
Un bonich tomet de 32 planas en quart, imprés ab molt esmero sobre paper superior.

Preu: DOS rals.

Se ven en la librería de Lopez y demés principals librerías y kioscos, aixis com en casa dels correspon-sals de LA CAMPANA.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona, Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro 21 y 23.

¿Vels'hi aquí 'l verdader colera?